

ORDIZIKO BARATZE PARKEA: LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Donostia, 2019ko abuztua

SARRERA

Nekazaritza ekologikoarentzat baliabide garrantzitsua da. Horregatik gu, baratzeak garenok, lurra zaintzeko eta babesteko erantzukizuna dugu eta ondorioz, egoki ongarrizatu eta erabili beharko genituzke lurrak. Ez bakarrik uzta ederrak jaso ahal izateko, etorkizunean beste batzuk ere lur biziez eta osasuntsuez baliatzen jarraitu daitezten. Honela, herritarrentzako balorezko errekurtso bat izaten jarraituko dute Baratze Parkeek.

Abelur-en laguntzarekin (<http://www.abelur.net/index.php?lang=eu>) parke guztietako lurren analisia egiten du Ekoguneak, bi urtetik behin, eta horien emaitzak eta nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita, Baratze Parke bakoitzari dagozkion **lur emankortasuna mantentzeko gomendio teknikoak ezartzen ditu.**

LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Lurraren ezaugarri fisiko-kimikoak (azken analisiak: 2019ko urtarrila)

Lur analisiak egiteko orduan, lursail desberdinetako laginak hartu eta nahasten dira; beraz, jasotako emaitzak batzuetan bezala hartu behar dira.

- ✓ Lurraren testura: franko-buztintsua da. Duen testuragatik lur neketsua izan daiteke, lantzeko zaila, batik bat lurraren hezetasuna maila egokia ez denean: hezetasun handiarekin putzuak sortu daitezke eta lehortetan berriz, lurra trinkotu daiteke. Dena den, kontutan edukita lur honen materia organikoaren maila baratzerako oso lur egokia dela esan daiteke.
- ✓ pH: 7,5, lur alkalino xamarra da. pH maila honetan nutriente batzuk xurgatzeko arazoak izan ditzakete landareek, burdina eta boroarekin, besteak beste. Horregatik, pH-a igotzen jarraitzea ekiditea komeni da (zenbat eta pH-a alkalinoagoa izan, hau da, handiagoa, elementu gehiago izango dira landareek ezingo dituztenak xurgatu).
- ✓ Nitrogeno maila ertaina du lur honek.
- ✓ Fosforo maila berriz altua du.
- ✓ Baina potasio maila urria du, eskasa landareen beharrak asetzeko, batik bat, beraien fruituengatik landatzen ditugunenak: tomatea, piperra, kuitaxoa, leka, e.a.
- ✓ Materia organikoaren maila %4,12-koa da. Kontutan edukita baratzeetako ohiko materia organikoaren maila %3,5-4-koa izaten dela, esan dezakegu materia organikoaren maila ona dela.
- ✓ Eta C/N erlazioa orekatuta dago.

Sasoian dagoenean lurra landu

Lur guztiak lantzeko garaian garrantzitsua bada lurra sasoian egotea, oraindik gehiago Hernaniko Baratze Parkeko lurrak bezalako lur buztintsu eta astunetan. Beraz, hezetasun maila egokia edukitzea gomendatzen da lurra lantzeko orduan, ez hezeegi, ez lehorregi.

Lurrari karea bota?

Egungo pH-a eta kaltzio erabilgarri maila dela eta, **lurrari karea ematea ez da gomendatzen.**

Hondarrak ongarrri bihurtu

Baratzean sortutako hondar organikoak konpostatu ondoren, baratzean erabiltzea ere gomendatzen da.

Ongarriztatze-gomendioak

- ✓ Atal honetan proposatzen diren ongarriztatze dosiak nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita kalkulatu dira. Gomendatutako dosiak baino gehiago erabiliz gero, inguruko lurrak eta urak kutsatu daitezke, baratzekeko landareak kaltetu eta izurriak eta gaitzak gehiagotu. Guzti horregatik, **dosiak errespetatzea gomendatzen da.**
- ✓ Lur honek duen potasio falta konpontzeko, urtero 200 Kg Potasio Sulfatoa %50-ekoa/Ha botatzea gomendatzen da. Ongarri hau bota ondoren, lurtean ondo nahasi behar da; udaberri-udako landareak landatu aurretik egitea komeni da.
- ✓ Gainera, urtero ongarriztatu beharko genituzke partzelak, lur emankortasuna mantendu edo hobetu ahal izateko. Horretarako, material organiko desberdinak erabili daitezke. Txosten honetan 3 aukera desberdin proposatzen dizkizuegu:
 1. Gipuzkoako Konposta hutsa erabiltzea..
 2. Simaur hutsa erabiltzea (aukeran, 5 simaur-mota desberdin).
 3. Gipuzkoako Konposta eta simaurra erabiltzea, erdi eta erdi.
- ✓ Beharreko kopuruak karretila arradetan ematen dira hau da, Bellotaren karretila materialarekin iskineraino beteak, tontorrik egin gabe.

1. GIPIZKOAKO KONPOSTA HUTSEZ ONGARRIZTATU

Lur honen fosforo gabezia konpontzeko produktu aproposa da Gipuzkoako Konposta,

urte bete pasa baino lehen askatzen baitu lurtean duen fosforo-eduki gehiena. Gipuzkoako Konposta erabiltzea gomendatzen da 2,5 kg/m² dosian, hurrengo lur-analisen emaitzak eduki arte gutxienez. Beraz, hauek izango lirateke urtero bota beharreko kopuruak, lursailaren azaleraren arabera:

LURSAILAREN AZALERA	ZENBAT KONPOST KARRETLA ARRADA/URTEAN?
30 m ²	2,5
40 m ²	3,5
60 m ²	5,0
90 m ²	7,5

2. SIMAUR HUTSEZ ONGARRIZTATU

Simaurren arabera hauek dira urtero ongarriztatzeko gomendatzen diren dosiak:

LURSAILAREN AZALERA	ZENBAT SIMAUR KARRETLA ARRADA/URTEAN?				
	ZALDI SIMAURRA (2,5 kg/m ²)	BEHI SIMAURRA (5 kg/m ²)	TXERRI SIMAURRA (3,5 kg/m ²)	ARDI SIMAURRA (2 kg/m ²)	OILO SIMAURRA (1,1 kg/m ²)
30 m ²	2,2	4,3	3,0	1,7	1,0
40 m ²	2,9	5,8	4,0	2,3	1,3
60 m ²	4,3	8,7	6,1	3,5	1,9
90 m ²	6,5	13,0	9,1	5,2	2,9

3. GIPIZKOAKO KONPOSTA ETA SIMAURRAZ ONGARRIZTATU, ERDI ETA ERDI ERABILIZ

Gipuzkoako Konposta eta simaurra konbinatu nahi bada lursailak ongarriztatzeko, aurreko 2 ataletan zehaztutako dosien erdiak erabili beharko lirateke.

Beste produktuen erabilera

PRODUKTUAK EDO LANAK	DEBEKATUTA DAGO	ONARTUTA DAGO
Ongarriak	✓ Sintesiko ongari organiko guztiak (Europar saltzen diren guztiak) eta	✓ Zizareen humusetik eratorritako ongariak, konpostatutako simaurrak

	<p>produktu kutsatuekin egindako konpostak (lastoak, simaurrak, pestizida eta herbizidekin tratatutako belar eta ongarri organikoak).</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prozedura kimikoen bitartez lortutako ongarri mineral guztiak (nitrogenatuak, fosfatatuak, potasikoak, magnesikoak eta abar). 	<p>(konpostajea hartzidura aerobikoaren prozesutzat ulertuta), ongarri berdeak eta ongi deskonposatutako uzten hondarrak, eta kutsatu gabeko hondakinekin egindako konpostak.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Jatorri naturaleko ongarri mineralak (txikitutako fosfato naturalak, silizeen hautsak, kareharri txikituak, dolomitak eta abar).
Tratamendu fitosanitarioak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Intsektizida, fungizida eta akarizidak eta sintesi kimikotik eratorritako beste pestizida edo produktuak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Substantzia natural mineral, begetal edo animalienetan oinarrituta sortutako fungizidak (Bordeleak salda, Borgoñako salda eta abar). ✓ Landareekin egindako produktuak (beratzeak, infusioak, egosketak, genuak).
“Belar txarrak”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Debehatuta dago edozein sintesiko herbizida kimiko erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Belar lehiakorren kontrolerako metodo biologikoak erabili daitezke (estaltzaile organikoak, eskuzko jorraia edo erdi eskuzkoa, zapalda sakoneko laborantza).
Hazi eta landareak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Genetikoki aldatutako edozein mota eta klaseko organismoak (transgenikoak). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nekazaritza biologikotik eratorritako barazki, sustrai, erraboil, tuberkulu eta hazien erabilera. ✓ Produktu horien erabilera, ohiko laborantzetatik etorri arren, produktu kimiko sintetikoekin landu ez badituzte.

Informazio gehiago

Zerbitzu honen inguruan informazio gehiago jaso nahi baduzu, mezu bat bidali ezazu helbide honetara: baratzeparkea@ekoGunea.eus